

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA RADIU TRIGLAV

18. september 2007

NOVINARKA: Po slabih dveh letih je Vlada Republike Slovenije ponovno na delovnem obisku na Gorenjskem, no v našem studiu pa je zdaj predsednik vlade, gospod Janez Janša. Dobrodošli, lep pozdrav.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vabilo, dober večer.

NOVINARKA: Prihajate tako rekoč neposredno z Železnikov, s škofjeloškega. Kaj se danes tam dogaja? Nameravali ste obiskati Domel, odpreti novo halo, vendar so razmere zdaj popolnoma drugačne, ne?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, to je res. Obisk je izpadel drugače kot smo načrtovali in kot smo se ga veselili. Namesto otvoritve nove hale za zelo perspektivno proizvodnjo, smo tam naleteli na prizor, kot smo ga videli pred 17-imi leti v Zgornji Savinjski dolini ali nekaj let kasneje na Celjskem. Ne vem, morda je celo še huje, ker v tem trenutku vseh posledic ni možno oceniti. Na srečo se padavine umirjajo in tudi vodotoki bodo upadli, vendar pa so že dosedanje posledice kar hude in treba bo združiti sile, da se čim prej odpravijo, da se ljudem pomaga. Že imamo tudi podatke, da so nekatere osebe pogrešane, na srečo pa vsaj zaenkrat ni potrjenih kakšnih hujših vesti in upajmo, da se bo vse izšlo vsaj brez človeških žrtev. Materialna škoda je pa zelo velika.

NOVINARKA: Zdaj, prvi, ki nastopijo v takem neurju, so seveda organi lokalne oblasti, Civilna zaščita in tako naprej. Kdaj pa tukaj pride na pomoč država? Kaj lahko država stori?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, saj, takoj, že na prihodu v Železnike, smo srečali tudi člane republiškega štaba, oziroma državnega štaba Civilne zaščite, ki so že bili tam, vendar pa je treba priznati, da kot praktično vedno v podobnih situacijah, so tudi tokrat najprej na pomoč priskočili gasilci. Na poti od Besnice preko Dražgoš v Železnike, kjer je bila cesta marsikje precej poškodovana, smo srečevali gasilske avtomobile, gasilce, ki so odstranjevali posledice ali skušali zaščititi tiste, ki so bili v nevarnosti. Pokazalo se je, da je ta organizacija zaščite in reševanja, ki temelji na prostovoljnem gasilstvu, v mnogih segmentih za Slovenijo velika prednost seveda ob takšnih dogodkih in ob ujmah in ta element je v prihodnosti zagotovo potrebno še naprej krepiti. Čeprav se včasih komu zdi, da je to predrago, da je odveč, da je preglomazno, ko pride do takšne ujme je povsem jasno, da je prav vsak gasilec, ki je takoj na mestu, ki se aktivira doma, tam kjer je največ posledic, praktično najboljši možni odgovor, ki ga je možno vnaprej pripraviti na takšen izziv narave. Tako da, tisto, kar je možno narediti zdaj, da se posledice te ujme čim prej sanirajo, se dela. Nato pride na vrsto ocena škode in seveda finančna pomoč prizadetim v zakonskih okvirjih, ki obstajajo.

NOVINARKA: Vlada pa naj bi jutri že na seji v Kranjski Gori obravnavala tudi to točko, ne?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Res. Dnevni red jutrišnje seje oziroma delovnega sestanka bo spremenjen. Najprej se bomo seznanili s posledicami oziroma oceno posledic te ujme in potem tudi skušali sprejeti prve ukrepe.

NOVINARKA: Tako, zdaj pa greva k ostalim temam. Regionalni razvojni program Gorenjske predvideva bistven napredek regije od letošnjega leta pa tja do 2013. Tako gospodarsko rast, BDP na prebivalca, potem več zaposlovanja, boljšo izobrazbeno strukturo prebivalstva, uvajanje e-tehnologij in podobno. Kje vlada kot taka vidi priložnost Gorenjske in katere projekte bo še posebej podprla?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, v območju bodoče pokrajine Gorenjske ali pa sedanje gorenjske statistične regije je lociranih nekaj zelo pomembnih projektov iz resolucije o nacionalnih razvojnih projektih. Nekateri v celoti, nekateri deloma. V celoti gospodarsko središče Gorenjske s številnimi tehnološkimi in ostalimi centri. Mislim, da bo to, gledano primerjalno, največja razvojna okrepitev Gorenjske v prihodnjem desetletju. Še posebej zaradi tega, ker bo ta, bodo te mrežne podporne institucije pokrile območje praktično cele regije. Z dograditvijo avtoceste naslednje leto se bodo tudi razdalje zmanjšale. Zgornja in spodnja Gorenjska...

NOVINARKA: Tudi do Ljubljane ...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ... bosta bolj povezani med sabo pa tudi z državnim centrom, kar bo marsikatero priložnost posameznikom pa tudi podjetjem bolj približalo ali pa jo sploh odprlo, ker čas je danes tista kategorija, ki mnogokrat odloča o enakih ali podobnih možnostih. Gledano s finančnega vidika, pa je za Gorenjsko največja priložnost v črpanju evropskih sredstev oziroma ne samo v črpanju, ampak v učinkoviti uporabi evropskih sredstev. Ta razvojni program Gorenjske, ki je izdelan za obdobje tekoče evropske finančne perspektive 2007-2013 je v veliki meri zelo ustrezno vpet tudi v strategijo razvoja Slovenije in izvedba tega programa, s pravočasnim konkuriranjem kakovostnih programov za evropska sredstva, lahko Gorenjski prinese svež kapital, ki lahko bistveno pospeši razvoj. Treba pa je reči, da je tudi v zadnjem času, recimo v tem času slabih dveh let, odkar smo bili zadnjič tukaj kot vlada, Gorenjska napredovala in to ne samo v nekem istem tempu kot je v tem času napredovala Slovenija ali pa Evropska unija v celoti, ampak je tudi zmanjšala razvojni zaostanek. Gorenjska je danes tretja po razvojnih možnostih in po razvitosti v Sloveniji. Samo osrednje-ljubljanska in slovenska Istra oziroma Primorska je pred Gorenjsko. S tem, da je zaostanek za drugo regijo, Gorenjska v tem času zmanjšala in tempo, ki je bil v tem času dosežen obeta preboj proti samemu vrhu. Gorenjska je v zadnjih dveh letih tudi postala regija z najmanjšo stopnjo brezposelnosti.

NOVINARKA: No, velika gospodarska panoga, pomembna na Gorenjskem je turizem. Zdaj samo Bled, Bohinj, Kranjska Gora imajo skupaj okoli 20 tisoč postelj. Na drugi strani pa nekako skrbi slab vpis mladih ljudi, se pravi dijakov, dijakinj v srednjo šolo, gostinsko in turistično, se pravi, da se gostinski delavci bojijo za kadre. Zdaj, lahko vlada kaj stori na tem področju, da bi nekako zagotovili razvoj turizma tudi v tej smeri, ker verjetno, če ne bomo imeli dobrih kadrov razvoj ne bo mogel ...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne bo kvalitetnega turizma. To je absolutno prvi pogoj, ne. Vse temelji na ljudeh. Ko gre za turizem še bolj kot ko gre za industrijsko proizvodnjo. Vlada z različnimi aktivnostmi v okviru pristojnih resorjev spodbuja vpis v tiste programe in tiste šole, kjer je pomanjkanje kadrov v gostinstvu. V gostinstvu se je stvar spremenila v relativno kratkem času, v zadnjem obdobju. Še nekaj let nazaj pomanjkanja ni bilo. Zdaj pomanjkanje je. V gostinstvu in turizmu se je v zadnjih letih na novo zaposlilo več tisoč ljudi. To je posrkalo vse razpoložljive kadre in seveda je glede na to, da čas šolanja traja nekaj let, tega manjka tako ni treba, ni možno zaposliti. Poseben problem so tudi relativno nizke plače v tej panogi, s tem, da je logika stvari gojiti, da se bo stanje tukaj spremenilo, ker je pomanjkanje teh kadrov, ljudi z gostinsko izobrazbo, jih bodo morali pač delodajalci plačati bolje.

Konkurenca se že vzpostavlja, ti trendi so opazni, to bo pa seveda avtomatično povečalo tudi zanimanje mladih za ta poklic. Pa tudi zanimanje tistih, ki imajo morda kakšen drug poklic pa čutijo nek izziv tudi v prešolanju oziroma došolanju.

NOVINARKA: Morda v povezavi s turizmom še to. V zadnjem času smo bili priča prodaje nekaterih objektov v lasti države v turističnih centrih na Bledu, Bohinju. Ali je za vlado pomembno, kdo tak objekt, na primer v centru Bleda, kupi? Kdo je kupec? Je to pomembno za vlado?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, pri prodaji takšnih objektov je tudi vlada, ki upravlja z denarjem davkoplačevalcev in skupno lastnino, dolžna upoštevati ekonomske kriterije in izbirati najboljšega ponudnika, upoštevati pa tudi razvojno komponento. Se pravi, upoštevati namembnost, ki jo določijo, določi lokalna skupnost in seveda mimo tega niti ne more. Kdorkoli. Mislim, da govoriva o Vili Prešeren, ki jo je prodalo ministrstvo za obrambo na Bledu.

NOVINARKA: Tako je.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kupec lahko uporabi ta objekt samo za namen, ki je določen v občinskih, v občinskem odloku. Se pravi, za gostinsko dejavnost. In jaz osebno mislim, da je skrajni čas, da bo do tega prišlo. Nima smisla, da objekt, ki bi bil lahko funkcionalen, na takšni elitni lokaciji, sameva in, ne vem, morda koga spomni na to, da ima Bled še nekaj takšnih objektov.

NOVINARKA: Tako je.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ki so še v slabšem stanju in se bojim, da bi tudi ta vila to doživela. No, jaz mislim, da je zdaj ta bojazen preprečena. Tisti, ki je to kupil, zagotovo tega ni kupil za to, da bi imel tam mrtev kapital.

NOVINARKA: No, pokrajinska zakonodaja se sprejema. Število pokrajin še ni določeno. Zdaj, občinski sveti Zgornje Gorenjske so glasovali za to, da bi bila Zgornja Gorenjska svoja pokrajina. Kaj o tem meni vlada?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, če vprašate slovensko javno mnenje oziroma ljudi, dobite odgovor, da bi bilo smiselno imeti čim manj pokrajin, ne. Če vprašate tiste, ki po ustavi sodelujejo v procesu odločanja, recimo občine, in prepustite odločitev izključno občinskim svetom, bi dobili v Sloveniji med 30 in 40 pokrajin. Toliko je različnih interesov.

NOVINARKA: To bi bilo precej preveč, ne.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To bi bilo seveda absolutno preveč. Treba je iskati kompromis med temi lokalnimi težnjami in med seveda učinkovitostjo. Vsi si želimo oziroma delamo na tem in mislim, da bomo tudi uspeli, da bi pokrajine pospešile razvoj, omogočile, da ljudje mnoge stvari opravljajo bližje, da se stvari rešujejo čim bližje kraju, kjer problem ali pa dilema nastane in da se sredstva uporabijo bolj smotrno. Osnovno pravilo, od kar človeštvo pozna denar je, da bližje je, bližje uporabniku se denar porablja, večja je neposredna kontrola in tudi rezultati so običajno boljši. Bolj pa je vse skupaj oddaljeno, bolj so stvari zamegljene in nadzor težji. Iz tega vidika ima Gorenjska, če zdaj debato o pokrajini zelo konkretizirava, ima Gorenjska to srečo, da tukaj, Gorenjska kot celota, predstavlja neko močno osnovo za učinkovito, dobro delujočo pokrajino, na katero bo, po izračunih, ki so bili narejeni, iz državnega proračuna preneseni preko 100 milijonov evrov za tekoče poslovanje in preko 23 milijonov evrov za razvojne naloge. Na pokrajinskem nivoju se bo odločalo o mnogih stvareh, o katerih se zdaj odloča na državnem nivoju, pa to ni smiselno. Na pokrajinskem nivoju se bodo lahko usklajevale številne aktivnosti, ki so za večino občin pretežke. Na Gorenjskem je tipičen ...

NOVINARKA: ... center ...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ... primer ravnanja z odpadki. Veliko občin nima optimalnih lokacij. Tukaj je potrebno sodelovanje. Včasih je težko sodelovati, če ni nekega formalnega okvira ali pa institucionalnega okvira, kjer so pravila igre določena in ki omogočijo, da se različni interesi uskladijo s pokrajino. Bomo pa ta okvir dobili in mnogi problemi se bodo lažje reševali. Ne bodo izginili tisti dan, ko bodo pokrajine nastale, vendar bomo s tem dobili inštrument, pa tudi sredstva, da se ti problemi rešujejo.

NOVINARKA: Malce glasbene pavze, potem pa bomo, bova rekla še kakšno prav o ravnanju z odpadki na Gorenjskem, o prometu, pa seveda o predsedovanju Slovenije Evropski uniji.

NOVINARKA: Gospod Janez Janša, minister Podobnik jutri prihaja z vladno ekipo tudi na Gorenjsko in verjetno s seboj ne bo imel čarobne palice, s katero bo, ne vem, pričaral rešitev za gorenjsko odlagališče odpadkov. Se bodo verjetno morale občine same dogovoriti, kje to bo, ne. Vlada verjetno nima te pristojnosti, da bi kar določila.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne nima, pač žal ali pa na srečno ne. To je pač tipična pristojnost lokalnih skupnosti z dostavkom, ki sem ga nakazal že prej, da marsikatera občina enostavno ne samo, da nima lokacije, ampak tudi ni smiselno oziroma ni racionalno, da bi sama reševala ta problem, tako da je potreben dogovor v iskanju najboljše možnosti znotraj nekega širšega okolja in ministrstvo za okolje lahko tukaj pomaga zgolj s presojo vplivov takšne lokacije na okolje in z, z recimo temu strokovno pomočjo. Ne more pa določiti lokacije, niti ne more urediti odnosov med lokalno skupnostjo, ker takšna lokacija je, kjerkoli je, je v neki krajni skupnosti in občina oziroma občinami, ki pač ta problem rešujejo. To se včasih pozablja. Tudi jaz dobivam pisma z Gorenjske, kjer ljudje terjajo od vlade, da nekaj naredi ali pa nekaj ne naredi, vendar na tem vprašanju pač nimam pristojnosti.

NOVINARKA: No, med obiskom vlade na Gorenjskem se boste pogovarjali tudi o Triglavskem narodnem parku. Zakona še ni, pa vendarle, zdaj bojazen Bohinj in Bohinjcev je med drugim tudi ta, da se bo razvoj v njihovem kraju zaradi tega, ker so pač v parku ali pa na njegovem obrobju, ustavil. Poleg tega imamo pa zraven še Pokljuko in biatlonski center, kjer pa uprava Triglavskega narodnega parka ni najbolj navdušena, da se ta športni center, ki je pa po drugi strani verjetno izjemnega pomena, razvija naprej.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, v obeh primerih ... No, ko gre za bojazen prebivalcev, da bi novi zakon, recimo temu, še bolj omejil življenje, normalno življenje v že obstoječih naseljih in objektih v mejah Triglavskega narodnega parka, mislim, da ta bojazen ni upravičena, ker to ni cilj tega zakona. Zakon bo skušal popraviti nekatere nelogičnosti, ki obstajajo in marsikje, vsaj takšna je ambicija, tudi olajšati življenje ljudi. Ne bo pa zakon recimo šel v povsem nasprotno smer. Recimo na bo vzpodbujal naseljevanja ali pa pozidave v parku, ker mislim, da je to neka skupna vrednota, ki jo moramo ohraniti, da je to širši interes. Morda je zdaj kar nekaj nelogičnosti v dosedanji zakonodaji, ki se jih da odpraviti. Nikakor pa ne na račun kvalitete življenja obstoječih naselij oziroma prebivalstva. Ko gre pa za modernizacijo biatlonskega centra na Pokljuki, je pač treba najti kompromis. Običajno je tako, da so takšni kompromisi možni, so pa nekaj dražji potem objekti, ker so okoljevarstvene zahteve strožje. Vendar pa ima tudi narava svojo ceno in nismo jo dobili, kot pravi pregovor, v dar, ampak samo v upravljanje za vnuke.

NOVINARKA: Nordijski center v Planici se ravno tako razvija, počasi sicer, ampak se. Niso pa še rešena na primer vprašanja z lastniki zemljišč v Ratečah. Ali zdaj vse to projekt zavira?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, ta nerešena vprašanja zavirajo projekt ali pa ga upočasnjujejo. Jaz upam, da bo do teh uskladitev prišlo. Gre za investicijo, ki bo kraju oziroma ki bo krajem v tem delu Zgornje Savske doline prinesla ne samo nazaj staro slavo, ne, kot se včasih sliši, ampak dejansko tudi nove razvojne priložnosti in gre tudi za veliko investicijo, za pač v teh kategorijah za

zelo veliko, kjer je možno angažirati tudi evropska sredstva. Jaz upam, da bomo čim prej začeli z uresničevanjem projekta in da bodo ta vprašanja, povezana z lastništvom zemljišč in ostalimi tehničnimi stvarmi, čim prej rešena.

NOVINARKA: Predsedovanje Slovenije Evropski uniji je tik pred vrati. Zdaj potekajo tudi razni seminarji, izobraževanja za župane, za lokalne skupnosti. Kako se bo to predsedovanje poznalo na Gorenjski? Kako ga bodo občutili prebivalci in prebivalke?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim da, oziroma želim si in dela se na tem, da bi ta obremenitev, ki pač seveda bo na prometnicah in nasploh, še posebej na Gorenjskem, ker tukaj je osrednje nacionalno letališče, tukaj je center Brdo, kjer bo večina dogodkov, da to nebi zmanjšalo, v teh šestih mesecih, kvalitete življenja ljudi v teh gorenjskih občinah. Seveda pa se bo bistveno povečal tudi turistični obisk v tem času oziroma lahko temu rečemo poslovno-turistični obisk. Veliko prireditev bo v Sloveniji. Še posebej Gorenjska, bolj najbrž kot Ljubljana, zaradi letališča in Brda, bo neko središče Evrope. Marsikdo, ki bo spremljal ali pa, ki spremlja danes evropska dogajanja, ne spremlja pa toliko naših nacionalnih dogodkov, se bo prvič seznanil s Slovenijo. Marsikdo si bo želel videti to državo. Marsikdo bo prišel v tem času. Na tisoče, na deset tisoče ljudi bo prišlo zaradi različnih dogodkov vezanih na predsedovanje prvič k nam. Ti bodo še prihajali. Skratka, gre za neko priložnost, ki jo velja izkoristiti in to, ta priložnost odtehta tudi recimo temu nekaj minut čakanja v kolonah, ko bodo zapore zaradi prevozov, ko bodo ministrski sveti ali pa neformalna srečanja ministrov ali ko bo zelo verjetno recimo vrh Evropske unije – Združene države v Sloveniji in drugi dogodki, ki bodo pač pritegnili tudi svetovno pozornost.

NOVINARKA: No, še to, minister, bivši minister Božič je nekaj dni pred odstopom Blejcem obljubil obvoznico, vsaj južno do leta 2011. Verjetno se načrti zaradi menjave ministra ne spreminjajo, ne, pri gradnji razbremenilnih cest?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, seveda ne. Zdaj te prioritete... No, treba je povedati to, da za to, da naenkrat zgradimo vse ceste in vse obvoznice, denarja ni, vendar pa je Slovenija v tem času že dosegla takšno stopnjo razvitosti, da je možno za predvidljivo prihodnost te prioritete določiti in jih potem tudi realizirati in sfinancirati. Če se bo naša gospodarska rast tako povečevala, kot kažejo rezultati za prvo polovico tega leta, bo marsikateri cilj lahko dosežen prej.

NOVINARKA: Gospod Janez Janša, predsednik vlade, hvala lepa za obisk v našem studiu. Uspešen obisk na Gorenjskem tudi jutri, predvsem pa bolj prijazen, kot pa je bil današnji začetek.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej žal se bomo jutri poleg soočenja z razvojnimi priložnostmi ukvarjali tudi z odpravo posledic oziroma sanacijo posledic današnje ujme. Kot že rečeno upajmo, da ta ni terjala vsaj človeških žrtev, ker materialne posledice bomo pač s skupnimi močmi odpravili.

NOVINARKA: Hvala lepa, srečno.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala.